

Előfizetési árak: helyben, vagy postán küldve: Évesre 10 ft. — kr. Félévre 5 — „ Negyedévre 2 — „ 50. Egy hónapra 1 — „ Egyes szám 4 kr.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj: Nagy hasábról... Hirdetést vagy reklámot... Hirdetéseket fölvetésnek... Készítők nem adnak vissza.

Fel Lembergbe!

Az 1885-iki budapesti kiállítást sok idegen nemzet fiait tekintették meg. Csoporthoz jöttek a magyar kiállítást, a magyar főváros s a magyarok hazáját közvetlen közelről megismerni.

Fogadtuk őket rokonszenvvel, szeretettel, szívesen. De legmelegebben mégis a lengyelek küldöttségét.

Aki visszaemlékezik azokra a jelenetekre, annak szíve ma is hangosabban dobban föl azok emlékére.

Két nemzet testvéries ölelékezése volt az. Két olyan nemzeté, melynek jelleme, melynek sorsa olyan egyforma.

Vitéz, bátor, lovagias, de a pártoskodásra fölülte hajlandó.

Ez a két nemzet védte meg Európát az Izlam mindent eldöntéssel fenyegető árjától. Magyarország 3 évszázadon át pazarolta vérét Európá védelmében s Bécsset Sobiesky mentette meg a Kara Mustapha általi meghódoltatástól.

S bizony egyik sem mondhatja el, hogy ezt meghálálta volna neki Európa.

Minket sorsunkra hagyott a civilizált világ, midőn a muszka stb. Magyarország testébe vágta véres karmait. Lengyelországot pedig a 3 nagy hatalom ki is törölte a nemzetek sorából, felosztván egymás közt az egykor hatalmas republikát. Mária Terézia könynyel szemében írta alá a véres szerződést, de mégis alá írta, mert ezt parancsolta az önző diplomácia ridég szava.

Azóta nincs többé Lengyelország. Föl-föl emelte ugyan nehányszor tiltakozó szavát s megrázta bilincseit, de sorsa mindig újabb elnyomatás lón. Így tört nt ez 1794-ben, 1831-ben s 1863-ban. Mi is elbuktunk, a mi sorsunk is az elnyomatás lett.

A közös jellem, a közös balsors, hogynye tett volna tehát barátokká, igaz barátokká bennünket. S ez az érzelem nem csak szavakban, hanem tettekben is nyilvánkozott.

Midőn mi az élet-halálharczot vívtuk, ottan harcztok sorainkban a len-

gyel légió hősei is s az öreg Bem apó Piskinél, Szabennél s annyi sok helyen írta be nevét a dicsőség lapjaira. Az 1863-iki lengyel felkelésben meg igen sok magyar sietett küzdeni a lengyelek eltírott szabadságáért. Radziwilownál be sok magyar lelkes ifju alussza örök álmait!

Évszázadok óta fenntáll ez a baráti kapocs, a Nagy Lajos korától fogva a Báthory megválasztásán át egészen maiglan.

Ez az érzület nyert olyan feledhetetlen kifejezést az 1885-iki testvéries ölelékezésben.

De egy reménnyel gazdagabban térhettek fölünk haza lengyel testvéreink. Megyözödték arról, hogy a letiport Magyarország feltámadott s ismét él. Ebből kivonhatták azon örök igazságot, hogy egy nemzetet, ha maga nem hajtja rabigába nyakát, legyilkolni nem lehet s hogy Lengyelország sem lehet örökre elveszve.

Ezt a reményt nem adta fel soha a lengyel nemzet. Nyiltan és titokban bámulatos erélytel munkálkodik folyton önállósága visszanyerésén s nemzetisége megmentésén. Mint Kossuth írta egykoron: »irtják, mint az erdőt, de a dülő fak virápporából s a földbe szakadt gyökérszálakból új erdő nő.«

Ennek a bámulatos erélynek egyik jelentősége a mostani lengyel országos kiállítás. Azt jelzi az, hogy a lengyel nemzet, habár jó részben elnyomva is, él és élni akar.

S most viszonzni fogja a magyar magyar nemzet a lengyelek 1885-iki látogatását.

Ez aztán az igazi testvéries ölelékezés.

Aki teheti, vegyen részt abban. Vigye el a magyar nemzet szeretetét, rokonszenvét a lengyel nemzetnek.

Hadd merítsenek abból új reményt a szegény lengyelek.

Polonia moritura, Hungaria rediviva te salutem!

Hegyesi.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

TILOSBAN.

Tavaszi volt... A zöld mezőt jártam, Szívam a balzsamos leget: Méhet, virágot — már mint illik — Bimultam én is eleget. Pacsirta enekét csodáltam, Eitem vadóska-levelet; De hát — meleg volt s felkiálték: „Ezt kiálanni nem lehet!”

Ballagtam azért a folyóhoz S ott a fűzlobok árnyinál A pásziton végig basalva Szemléltem, egy gémmel csinál? Hosszu nyakát kinyújtva gázolt A víz sekélyes helyein, Legeltetvén sovár szeméit Menekvő békákat ezreim! De hirtelen, miként a villám Kértjesztette szárnyait És elrepült gémmódra gyorsan Majamra hagyva engem itt.

Ah! nem magamra... Nézd szemem csak Bámuj és lass csodát hamar! Ott a víz szélén szép leány áll, Kit fehér, lenge mez takar. Fehér lábát a vízbe nyújtja, Leplett lágy szellő lengeti, Hó keblét és gömbölyű vállát Olykoron látni enged. Most erre néz villám-szemével — Szébb arczot nem látam soha! — Ah! észrevett... de elpirulva... Vízben terem s uszik tova... „Ki vagy szép hölgy? — imigy kiálték S utána ugrám hirtelen...»

De borzalom! a fűzfa ága Fejemhez sújt, a szívteien S hajamba csapzik, nagy hajamba Fogván mint a cser Abszolont S én vergődöm kétségbeesve És jajgatok, mint a bolond. »Tündéralak! ne menj! ne hagyj itt...« Álom nem terjedt tovább, Fölebredék, de fürtem még Az ágak most is csak fogak. Hogyan? ... hisz én az agyon fekszem. Nem tesz semmit... Szép hitvesem Ötven éves markával szörnyen Tovább cibálta a fejem.

Simon István.

A porból fölfelé.

— Elbeszélés. — Írta: Madarspachné Fudgyas Etelka. (Folyt. és vége.)

Mindez pedig oly modorban lett neki felajánlva, hogy ezáltal korántsem érezhette magát lealazva.

El is fogadta a nyújtott jótétet, s oda költözött Ilonkákhoz, hogy soha többé ne menjen el tőlük.

Gyöngéd gondoskodással apolta őt a kedves asszonyka Kadasnéval együtt, s végtelen boldog volt a szegény nyomorult, midőn az egykor, és most újra annyira szeretett kezek nyújtották neki az enyhítő ételt, s igazgatták feje alá a pamlag vánkösát, mely-n naphosszat dülöngött.

Szép, kora tavaszi délután volt, midőn Kadasné bevásárlások miatt kisértelva, s András dolgait után nézve, Ilonka egyedül maradt otthon a beteggel. Tavozásuk után be-ment szegényhez, hogy nincs-e valamire szüksége.

»De igen«, — nyögte Jenő — ki most

A magyar miniszterek

lembergi tartózkodásával a lengyel lapok is foglalkoznak. A lembergi Dzienik Polski »Eljen Magyarország!« című vezércikkében rokonszenvesen üdvözli a magyar nemzet reprezentant-sait Galiczia fővárosában s biztosítja őket, — hogy a lengyelek melegen rokonszenveztek a magyar nemzetet a multban, rokonszenveznek vele a jelenben s rokonszenvezni fognak vele a jövőben is. A cikkből kivesszük itt a lényegesebb helyeket: Egyidejűleg Antwerpenben is van kiállítás és pedig viágkiállítás, de a magyarországi miniszterek mégis inkább látogat-tak el hozzánk. Köszönjük Wekerle drnak, Lukácsnak és Josipovichnak, — hogy nemzete-ünk irányában való édeklődésüknek ilyen bizonyítékat adtak. Köszönjük n m pusztia frazissal, hanem lengyel szívünk mélyéből. — Üdvözölve őket e pillanatban, azt kiáljuk, ami nekik legkedvesebb: »Eljen Magyarország!« (Ezt előbb lengyel és utána magyar nyelven írja le!) A cikkirő azután felel, hogy a magyar és lengyel nemzet a multban sokszor jött egymás-sal összekötetésbe, mely itt is, ott is üdvös-nek találtatott s a jelenben is találhatók némi erőtkezési pontok. A legnagyobb változás az, hogy míg a Szent-István koronájának területe egész és egyöntetű Európa térképen, — addig Lengyelország háromféle van szakítva. Mind-amellett a jelenben is össze van szöve a két nemzet sorsa, hiszen a lengyel köztársaság egy része a magyar király, I Ferencz József alatt született újra! Hogy milyen lesz a két nemzet jövője, az el van takarva az emberi szem előtt, de tény, hogy a két nemzetnek egy és ugyan-azon létalapja van: a hazaszeretet, a szabadságszeretet és függetlenségi törekvés. — Végül egyesíti a két nemzetet a habsburgi dinasztia, amely erős és biztosítja a két nemzet további felvirágzását. A cikkirő kiemeli, hogy németek voltak az elsők, akik a lengyelek kiállítását megtekintették. Most jöttek Magyarország mi-niszterei s néhány nap múlva a magyar nem-zet összes rétegeinek reprezentánsai, ellenben a testvér szláv nemzetek nem mutatkoztak! A cikkirő ezen nem csodálkozik, mert nem a vér adja meg az együvértartozás érzetét. — A magyarok, bár nem szlávok s a lengyelek bár szlávok, századok óta együtt élnek s szívük-ben honol a rokonság érzete. »Mi megérezzük fájdalmaikat s visszhangra talál nálunk örö-mük — és megfordítva.« A cikkirő azt hi-szi, hogy a testvér szláv nemzetek lengyel-ellenes magatartása befolyást is gyakorolhat a lengyelek politikájára. Ez okból jó lesz, ha em-lékükben tartják magatartásukat, mert lehet, hogy a jövőben csak úgy fognak tudni egyet-mást megmagyarázni! A hasonlóképp n Lem-bergen megjelenő »Gazeta Narodova« a ma-gyar miniszterek látogatását tisztán praktikus

oldalról fogja fel. Feleleveníti a Tengerszem kérdését, mondja, hogy a lengyelhatárt Séeger báró 1769-iki térképe vette fel először hibásan s hogy milyen bajos e »hibát« irkafirkakkal helyrehozni. Ajanlja tehát az illetékes galicziai köröknek, hogy e vitás kérdést kíséretk meg a magyar kabinet fejével szóbelileg érintézni és pedig oly szellemben, hogy mindkét fél meg-nyugtattassék.

Caserio önvédelme.

Milanó, aug. 8. Idevaló lapok kivonatolán közli Caserio be-szédét a párisi esküdtökhöz. Nevezetesebb ki-jelentései ezek voltak: »Kora ifjúsagomtól kezd-ve borzasztón szenvedtem az alatt a benyo-más alatt, hogy igazságtalanság uralkodik a vi-lágon. Száz és száz ember keres munkát és nem talál. Hazamban sokszor sirtam, midőn látam, hogy nyolcz éves leányok tizenöt óra hosszág dolgoznak 20 centessimért s hogy száz és száz paraszt meghal éhen és szülő be-teen. — S e nyomorúsággal szemben láttam a gazdagok dobzódását. Mint gyermeket, haz-i-szeretetre tanítottak engem, de a hazánknak csak a gazdagok számára van szíve. Sok ezer szegény paraszt évenként kivándorol Brazíliába. Anarkista lettem, midőn láttam, hogy a kor-mány mint megszarolja le a parasztokat. Csak az anarkisták között találtam becsületet em-bereket. Így kezdtem propagandát csinálni. — Franciaországba akkor jöttem, mikor az oro-szokkai való testvériséget ünnepeleék s láttam, hogy a milliókat, mikbe az ünnepségek kerül-tek, ismét csak a szegényeknek kellett megfi-zetniek. Az anarkisták vassal, bombával, tör-rel dolgoznak azért, mert a kormányok pus-kát használnak. Akarjátok a fejemet: ime itt van! De az anarkisták nem fogják feltartóztat-ni. Caseriot nem e hó 16-dikán, hanem való-szinűleg 20-án végzik ki A halára ítélt gyil-kos most már jobb táplálékot kap és azt is megengedik neki, hogy szivarozzék. A kény-szerzubony azonban még mindig rajta van. Egy egész csapat fogházor van minig körül-lötte. Caserio védője az eltelt családjával táv-irati uton közölte a kegyelmi kérvényt felha-talmazás végett.

BELFÖLD.

A felső-óri kerület ellenzéki választói

egy a függetlenségi és 48-as pár-tiak, mint mindazok, kik nem állanak be Fes-tetich gróf uszályhordozóvá, f. hó 8-án tar-tott, nagyon népes érdekezettükön. Nagy leke-sedéssel elhatározták, hogy Győry Eleknek aján-lják fel a jelöltséget. Győry Elek elfogadta a jelöltséget és mihiylest egészségi állapotá meg-engedi, lemegy a kerületbe, hogy ott program-m

Ilonka lehajolt.

A beteg egy, inkább leheletszerű csókot nyomott a drága nő homlokára s azzal visz-szahanyatolt. Boldog mosolylyal nézett, nézett, az érte könyező Ilonkára, és szeméi lassan lezáródtak. Vége volt.

Eltemették a szerencsétlen Jenőt, s nem-sokára csinos márványkő jelezte nyughelyét, melyet nemcsak anyja keresett fel gyakran, hanem Ilonka és Andras is ki-kimentek hozzá, s virágokat ültettek bantjára.

Eleinte csak yalag lehetett őket a sir-hoz kijárni látni, egy-ke-t év multán azonban már csinos fogaton hajtattak oda, mely saját tulajdonukat képezte.

Andras ugyanis, a megkezdett jó ösvé-nyen tovább haladva, mind rangra nézve, mind vagyoni tekintetben folyton emelkedett, s így nemcsak egy csinos kis fogat tartását enged-te meg magának, hanem megvette Kadas urnak ama volt birtokát is, hol a tisztartóék és kedves Ilonkája körében annyi boldog na-pot töltött.

Nyaranként azután mindég eljöttek ide pár hetre, hogy mind együtt legyenek, s ve-lők volt Kadasné is, kiről tan mondanunk sem kell, hogy soha többé el nem ment Ilonkától.

Valamint felesleges tán említnünk, hogy Andras, habár korántsem emlékezett oly nagy vagyonnal, mint Kadas ur, mégis min-denütt gyakorolta a jó és nemes tetteket, sőt kereste reájuk az alkalmat.

Ó, amely szilárd kitartással s biztosan ha-lad, képzettség, jellem, rang és vagyon tekin-tetében a porból fölfelé: épp oly szilárdul s változatlanul maradt meg egész elele végéig, ez ónakotta polczon.

is a pamlagon feküdt, s nézegette a betörő fenysugarakat.

»Mit kívánna hát?« — kérdé Ilonka nyájasan.

»Adja ide drága kis kezét, — szölt Jenő alig hallhatólag, s engedje, hogy megcsó-koljam és üljön ide mellém.« Ilonka teljesíté-kérését.

»Mondja meg édes Ilonka, nem harag-szik-e meg reám azon sok szenvedésért, me-lyet kegyednek okoztam?«

»Oh nem is gondolok már rá — monda Ilonka, — vajon tudnák önhoz ilyen nyájas, barátságos lenni, ha meg el nem feledtem és meg nem bocsátottam volna! Hisz ön ismer engem a tekintetben, hogy érzelmeimet nem igen bírom palástolni.«

»Tehat őszinte bocsánatadásból, szívből jön e sok jószág, — melylyel engem el-halmaz?«

»Tiszta szívből, — monda Ilonka.

»Milyen angyal kegyed és milyen boldog-gá tesz e szavaival!

»Most még csak egyet! — nyögte a beteg. — En érzem közeli halálomat. Mondja meg: halálom után fog-e szánalommal gondolni a szegény Jenőre, ki sok rosszat tett kegyed és jó ferje ellen, sokat vétett önmagá és különö-sen az édes anyja ellen, de aki kegyedet igaz-an és mélyen szeretete.«

Ilonka zokogni kezdett.

»Oh! drága angyal — folytatta a beteg, — engem sirtat? en értem ejti e részvet-könyeket?«

»Oh! kívánhattam-e boldogabb véget, — minthogy ily angyalt lássak értem, halálos agyamon könnyezni!

Ilonkam, édes angyalom, ne tagadja meg — utolsó kérését a haloklónak — monda, mind szakgatottabban — engedjen egy tes-tvéri csókot — drága homlokára!»

1894. augusztus 11.

Műkedvelői előadás. Azon műkedvelői előadás, melyről már említett tettünk, nem a Csokonai kör... pénztára javára — mint tévesen közölték velünk — hanem a kör házalapja javára fog rendezetni.

Szép cigány lány története. Romantikus történet, poetikus melegség ömlik el rajta. Az öreg Bindis bácsimegyei cigány volt, de ezért ösmerték a hegedűje szavát erre mi felénk is.

Hanem ha híres ember volt is az öreg Bindis, még híresebb volt az ő Veronika leánya. Fekete szeméből részes tűz sugárzott s meg volt babonázva az a legény, akire ráesett egy szikra ebből a sugárból.

Fekete száru cseresznye, Rabod vagyok kis menyecske...

addig a Verka leánya zokogva borult annak az uri legénynek a vállára. Hanem hát ez az uri legény hűtlen lett, csapódár lett, nem hallgatta többé az öreg Bindis muzsikáját, nem ölelte többé a vén primás leányát.

Varga Lajos főtéri, a posta hivatal melletti üzlete átalakítás alatt állván, míg az rendbe hozatik, addig az üzlettel szemben lévő fasátorban van az ideiglenes elárúsítás.

Iparosok figyelmébe. A nagyméltóságú kereskedelmi m. kir. miniszter ur a Pesti magyar kereskedelmi bank által tett 15000 frt alapítványi összeg kamataiból a folyó évre esedékes 900 frtos ösztöndíjra pályázatot hirdet, melynek feltételei a következőkben állapíthatók meg.

A szoda-évszóról igen figyelemreméltó dolgokat ír az „Egészség” legutóbbi száma. Olyan sokan visszaélnék vele, hogy okulásáértvetük e közleményt.

A szoda-bikarbonikát ugyancsak bőven fogyasztja a rossz gyomor magyar ember. A patikában recept nélkül kapható szerek közül alig fogy valami oly nagy mértékben, mint ez a gyomorjavító.

A királysertő olasz mérnök. Budapest a királysertő miatt elfogott Piccarona olasz mérnök ügyében az iratok megérkeztek a főügyészségtől a királyi törvényszékhez.

Orbán László, ki több éveken át városunk jobb nevű üzleteiben volt alkalmazva, e hét közepén H. Nanáson nyitott vászon- és fehérenemű üzletet.

Apróságok. Az éber férj. Feleség: De Pista, nem szégyenled magadat, hogy éjfel után vetődöl haza a korcsmából. Lásd, én még a szememet sem bujnytam be miattad.

Az kibírja. Orvos: Lásza, a Balog szomszédot már közel husz év óta gyógyítom! Beteg: Hja, annak erős a természete!

Kiváncsi. Feleség (reggel); No mit vársz még? Férj: Szeretném az új szakácsnét látni, a kiről olyan csodadolgokat beszéltél. Mindjárt megjön, ugy-e?

Feleség: Majd láthatod délben! Férj: Igen, ha még itt lesz akkor!

Egész selyem, mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, koczkás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle diszpozíció és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen a privátmegrendelők lakására Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó (20 2).

Máriacelli gyomorcseppe k című hirdetésünkre e helyen is felhívjuk olvasónk figyelmét.

Egy kítinó feltisztító szer, mely minden foltot a ruhákból biztosan és alaposan eltávolít, már régóta égető szükségé vált, főképen nyarón, a világos öltönyök idejében. Egy ilyen szer egy angol legújabb találmánya, hozzátéve még, hogy igen olcsó, mert darabja csak 20 kr. Ez »Rose« általános feltisztítószer a rozsa-olaj, mindegyik gyógyszerárakban, győgyáru-, rövidáru-, illatszerek- és fűszerkereskedésekben kapható. Nagyban csak V i s n y a Sándor által Pecséti. Debreczenben: Szent-Királyi Trivadar, Benyás Emil fiókja, Borostestvérek, Gareby Filóp, Kálnay és Tarsa urak üzletében. Miskolcz: Kálnay és Tarsa.

A szoda élvezete. (Szódaevők figyelmébe.)

A szoda-évszóról igen figyelemreméltó dolgokat ír az „Egészség” legutóbbi száma. Olyan sokan visszaélnék vele, hogy okulásáértvetük e közleményt.

A szoda-bikarbonikát ugyancsak bőven fogyasztja a rossz gyomor magyar ember. A patikában recept nélkül kapható szerek közül alig fogy valami oly nagy mértékben, mint ez a gyomorjavító.

E visszaélés ellen figyelembe kell venni Rosenbach boroszlói professzor közleményét, melyből a következőket vesszük ki:

A gyomor főlegesen savanyu nedvét közönyösíti a szoda-bikarbonika. Csakhogy még orvosi rendelet esetén is számba kell venni, hogy a gyomornedv bősége nemcsak relatív dolog hanem kiegyenlítő természetű is.

Ha valakinek tunya belei mozgása, annak gyomra úgy segít az állapotán, hogy több sóavat fejleszt, a bébe jutó savanyubb gyomornedv siettetli a bélmozgást. Ha ily esetben a gyomornedv savanyubb voltát károsnak veszik s mesterségesen közönyösítik, akkor a beteg gyomra nem emészt, az étel pang a gyomrában, meg lomhább lesz a bele mozgása, rosszabbodik az állapota.

A szoda gyorsan enyhíti ugyan a gyomorból eredő kellemetlenséget, de aztán csak annál inkább árt. Lehet pl. hogy a gyomor sósava nem is sok, elvasztása éppen rendes, de sokat ül, szellemileg munkálkodó ember gyomrának mozgása lomha, tehát aránylag valék sokk a gyomornedv, de ideges állapotban oly ének a gyomor mozgása, mintha sok volna a gyomorsav. Mindkét esetben csak pillanatra van a szódnának csillapító hatása; amabban az esetben mogárt a gyomor mozgásának lassítása emebben az esetben pedig az, hogy a még kevés gyomorsavat is közönyösítik.

Csakakkor szabad szoda-bikarbonikát venni, ha egészes gyomru ember elrontja a gyomrát s azért sok a gyomorsava és közönségi de ilyenkor is ugyanazt a szolgálatot teszi egy darabka száraz kenyér, mely a főlegesen savat magába szítja s megszabadítja izgató hatásától a gyomrot.

TÖRVÉNYSZÉK.

A királysertő olasz mérnök. Budapest a királysertő miatt elfogott Piccarona olasz mérnök ügyében az iratok megérkeztek a főügyészségtől a királyi törvényszékhez.

Különfélék. A szibériaiak összejövetele. A leMBERGI ORSZ. ÁLLAMTANALMÁVAL A Szibériából megszökött lengyelek a legközelebb kongresszust tartanak, lly összejövettel még nem volt a világon. Kenának, Szibéria alapos ismerősének, ki annak idején oly nagy szenzációt keltett Szibériáról szóló művével, alakjai fogtak az alkalommal felelevenedni, hogy forradás sebeit, melyeket az oroszok kancaukája ütött rajtuk, felmutassák, s ebeszéljek szibériai élményeiket.

A gyűlést egy lengyelek emlékirat felolvasásával nyitják meg, mely Emberek és események 1881—1865-ig-címzet viseli, tehát a legutóbbi lengyel felkezem idejére esik. A könyv felsorolja a számlázottak szenvedéseit, a kik az oroszok által

lakott földön végig hurcoltatva, saját pénzükön sem kaptak a lakosoktól élelmet, akik őket, mintha veszett ebek lennének, meghajigálták. Sorsuk csak a tatárok által lakott Kazán kormányzóságban javult. Az érdekes könyv felemlíti egy Kalinovicz nevű megugrott feyenczet, aki tizenötötör szökött meg hóhérai kezéből s husz évig folytatott affajta szegénylegény-féle csavargó életet. Menkülses or tizzser gyilkolt, csavargása alkalmával pedig volt minden, csak akasztott ember nem. A többek közt volt strapezij (törvényszéki tisztviselő) gorodniczij (városkapitány) tezasnyj prista (rendőrtiszt), végül pedig — pápa. Legutolsó elfogatása alkalmával szét botlást kapott, de negyednapra egyik órét meggyilkoltván, ujra kerekelt oldot, hogy soha többé ne kerüljön kézre. A kongresszus különben előreláthatólag nagyon népszerűségeket. Orosz források szerint 1861-től 95-ig nem kevesebb mint ötezer lengyelt számúzték Szibériába, söt némeylek százhuszezerre teszik számukat. Mennyien menkülték meg közülök, nem lehet tudni, de hogy számosan vannak, az bizonyos, a kik nagyobb-est intelligens emberek, s közülök nem egy visel magasabb állami tisztséget.

Közgazdaság. Az aratás eredménye. — Hivatalos jelentés. —

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot augusztus elsején, a földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint a következők voltak:

Ju us második fele is többnyire száraz volt s a rekkenő hőség következtében főképp az alföldi részeken, a növényzet nagyon sokat szenvedett. Egyes helyeken annyira tönkrement mindennemű növény, hogy többé ter mése nem nyujt kiátást.

Gyengék a kapos növények, gyengék a kerti vetemények és hüvelyesek és a sarjuter més csekély kivétellel az alföldi részeken csaknem mindenütt lesült, s minthogy a legelők is nagyon kopárak, a jószág csakis a tarlókra és a rétekre járhat ki. Egyáltalában véve, a kukorica, burgonya, répa, takarmány és dohány, az idén nagyon rosszul áll az említett vidékeken, s most már a jó eső sem segíthetne ott sokat a vegetáczió.

Körülbelül a következő helyeken károsodott és szenved még most is igen nagyon a növényzet:

Bekés, Csanád, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Pest Heves, Torontál, Tolna, Győr, Baranya, Veszprém, Bács-Bodrog, Bihar, Arad, Hajdu, Szatmar, Szabolcs, Szilagy, Feher, Esztergom, Nógrád és Alsó-Fehér vármegyében. Általában véve a korai kukorica ezekben a vármegyékben nagyon kedvezőtlen természet fogadni; míg a késői, ha még országos esőt kapna, némileg megjavulhat.

Amilyen gyengén állanak általában a kaspónövények és takarmányföldök az említett vármegyékben, olyan jók a termésklátások főképp az erdélyi részeken; némely felvidéki (keleti) részen is meglehetősen áll meg a növényzet, korántsem azonban oly kielégítően már, mint az erdélyi részeken.

Legnagyobb baj kétségtelenül már most is a takarmánytermék rossz termése. Körülbelül 20—25 vármegye területén ma már a telre elrakott takarmányon és szalmán él a jószág.

Az ország számos vidéken a gazdák takarmányinségtől tartanak: bekövetkeztetik ez annál is inkább, mert a mult évi elég gyenge szálas takarmányterméshez viszonyítva idei takarmánytermésünket, aligha lesz az 60—70 százalek.

A nagy hőség és aszály, mely már csekély megszakításokkal közel másfél hónapja tart, az őszi gabonaterméknek kevésbé, ellenben a tavasziaknak már inkább ártott; a tavaszi árpa és zab, valamint a tavaszi buza és rozs is helyenkint megszorult, laza szemű. Az őszi búzában és rozsbán sokkal kevesebb a laza szem, mint az utóbbi éveken volt, s általában véve, hengsúlyozunk lehet, hogy régen nem termett Magyarországon hasonló jó minőségű és sulyos gabona.

A buza hektóiterenkénti sulya ritka helyen 76—77 kilogrammos, ellenben a legtöbb vidéken 78—82 kilogrammos, söt nem egy vármegyében találni 83—85 kilogrammos faj búzát is.

A rozs is kiváló minőségű, 70—75, söt 76 kilogrammos termés is van ebből, s ha az eredmény mennyiségileg ennél a termélynél is kisebb a rozsterületnek és a sok elemi csapásnak, melynek hazánk ki volt téve, róható fel. Buzatermésünk a mult évi eredménynél jóval kisebb s több helyen a várakozáson alul is maradt.

Budapesti gabonatózsa. Hivatalos jegyzések augusztus 10. — Buza ószre 654 pénz, 656 aru. tavaszra 7.04 pénz, 7.06 aru (engeri 1894.máj.—jun.—ra 5.35 pénz, 5.37 aru. Zab tavaszra 5.92 pénz, 5.94 aru. káposztarépeze aug.—zept. 9.45—9.55 aru.

Fűszerkezdő: Szinay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.)

A karlsbadi vízzel végzett kurák alatt, valamint utókúra gyanánt, ugy ezen víz, valamint egyéb ásvány vizek használata után: a MATTONI-FELD GISSHÜBLER. (19.)

Kiadó bormérő helyiség. Nagy-Péterfián, 848. szám alatt, egy bormérő helyiség, teljes felszereléssel és pincével, minden órán kiadó. Ertekezhetni ugyanott, a tulajdonossal. 329

KASZANYITZKY ENDRE ELŐBB KUHINKA K I. DEBRECZEN, FŐPACZ 1900. Ajánlj pontos kiszolgálást és a legolcsóbb árakban előrendű gyártmányokból következő idegyezikeit u. m. Szabadalmazott fémzárral teljesen legmentes BEFÖZŐ és CZUKROS ÜVEGEK. egyedüli raktárát, melyeket jószáguk folytán a legjobban ajánlhatom; ugyszintén mindenféle fehér és zöld közönséges beföző és ugorkás üvegeket, továbbá fagyaltkészítő gépek, fagyaltszelen czekek, hideg kávékészítők, hűtő deszkák, hűtő jég szekrények, legjobbnak bizonyult szódavíz gépek, non plus ultra kávéföző gépek kerti lámpák, mosóasztalok, mosó kézleletek, a legjobbnak elismert Berndorf alpacca és china-ezüst evő eszközök és disztargyak jótállás mellett. Utazók részére legcélszerűbb gyors főzők, kezi és utazó tükrök, zseb-poharak. Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek. (3.)

Első debreczeni P A P L A N G Y Á R Széchenyi-utczán. NAGYBAN és KICSINYBEN paplanok és matrácok mérték szerint gyorsan és pontosan készítettnek. Hajduvármegye és Debreczen sz. kir. város Főispánjától. 490/1894.

Pályázati hirdetés. A hajduvármegyei tisztiförvosi állásra, mely évi 920, azaz kilencszáz husz frt fizetés és 300, háromszáz forint utálatányból álló javadalmazással van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik. — Felhivatnak a pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi aug. hó 16-ik napjának d. u. 6 órájáig annyival inkább benyujtsák, mert a később érkező pályázati kérvények tekintete vétetni nem fognak. — Debreczen, 1894. aug. hó 4-én. (328) Gróf Déganfeld József.

Eladó ondódi föld.

A Kossuth-utcán 2597 sz. a. levő ház ondódi házután való 12 holdnyi területű földje szabad kézből eladó.

A föld a várostól egy órányira a hatvan utcai dűlőben van.

Értekezhetni a fent kitett házsám alatt lakó tulajdonosokkal, hátul az udvarban.

1-3

Tégla eladás.

Kitünő minőségű **vasas, cser és épület-téglák** kis és nagy mennyiségben eladók és megrendelhetők nagy-mester-utca 1332-ik szám alatt.

Szabó Péter
ács iparosnál.

(306.)

2-3.

Felhúzó gépek

Wertheim F. és Társa cs. és kir. udvari szállítók.
Első oszt. cs. k. szab. minden alakban pénzszekrény és felhúzó-gépgyára, WIEN, készletekkel. 34. Képes árjegyzékek ingyen. IV., Louisengasse Nr. 6

Hirdetés.

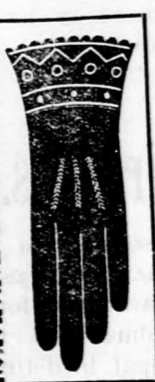
A „Takarék és Hitelintézet” rendkívüli közgyűlése azon határozata folytán, hogy az eddigi 2 drb 50 frtos részvény 1 drb 100 frtos (200 koronás) részvényre eszeréltessék ki: felhívja alólírott igazgatóság a tisztelt részvényeseket, hogy a fenti értelemben részvényeiket a hivatalos órák alatt az intézet csapó-u. 3356. sz. háza emeleti részében lévő helyiségében kiserélhetik.

Debreczen, 1894. augusztus 11-én.

Takarék- és hitelintézet részvénytársaság igazgatósága.

Dus raktár mindennemű glaci-, zerge-, szarvas-öz-, kenguru- és svéd-KEZTYŰKBŐL.

Női mellfűzők (Mieder) a legkitünőbb szabásuak.

KEZTYŰ-GYÁR.

Testegyenestők (gradhalter) a legbíresebb tanárok előírása szerint. gummi görcsér, harisnyák, légpárnák. Dr. Martin-féle gummi pályák (fátsli), valamint mindenféle kötszerek. carbol-sublimat, Salycil stb-féle Charpie-gyapok.

irrigator, clystier és mindenféle eszközök, vivó-eszközök, kocsimosó bőrök és szivacsok, valamint férfi fehérenemű és divat-cikkék a lehető legjobb minőségben.

KÁLNAI és TÁRSA DEBRECZEN, Főpiaz, a „Bika” szállod. szemben.

Megrendelések mérték szerint is a legpontosabban eszközöltetnek.

SÉRVEKÖTŐK rugyantából valamint angol aczell-rugókkal, a legújabb találmányok szerint.

Szarvasbőr nadrágok, lepedők, és párnák.

Eladó

GAZDASÁGI GÉPEK.

Irányi Béla gépgyári raktárán levő összes gazdasági gépek és eszközök, halál eset miatt, a helyszínén, a

legjutányosabb áron,

szabadkézből eladó!

(292.)

Fáber,

keleti állatsereglete a vásártéren.

Megtekintésre méltók: AZ IDOMITOTT FARKASOK. A ketrecbe lép a tulajdonos 6 éves leánykaja **Fáber Irma** és produkálja magát a farkas-idomításban. Itt még nem volt látható a 130 éves élő **ÓRIÁSI KROKODIL.** Az állatsereglet reggeli 9 órától esteli 7 óráig van nyitva, Naponta délután 4 órákor.

ELŐADÁS

és etetés

Vasárnapon és ünnep napokon 2 előadás és kétszeri etetés, délután 4 és 7 órákor. **Belépt-díjak:** I. Hely 20 kr. II. Hely 10 kr. Iskolás gyermekek osztályonként előnyben részesülnek. Diákok és gyermekek csak 10 kr. fizetnek az első helyen.

Számos látogatásért esedezvén, ajánlom magamat a n. é. közönség kegyébe és maradok kiváló tisztelettel

FÁBER SÁNDOR,

állatsereglet-tulajdonos, Temesvárról.

BUDAPESTRE

Kirándulók figyelmébe!

Muhr György

Nagy vendéglője BUDAPESTEN

a Kerepesi-ut és Akácfa-utca sarkán

a népszínházzal szemben.

Kitünő magyar és francia honyha. Bel- és külföldi sörök.

Tisztán kezelt valódi borok. Mérsékelt árak. Kitünő kiszolgálás.

A vendéglői helyiség a jelenkor igényeinek megfelelő komforttal van berendezve. Legalkalmasabb hely egy berendezésnél, mint fekvésnél fogva.

Lóvasut és villamos vasut megállóhelye

Mély tisztelettel.

Muhr György

vendéglő tulajdonos.

Értesítés.

Azon szülőknök, kik fiaikat a német nyelv elsajátítása végett Szepességre küldeni szándékoznak, tanácsolatlak ezeket **Podolinba**, — hol kegyes tanítórendi algymnázium létezik — küldeni: itt a lakosság kizárólag német ajku. Az ifjúság elhelyezéséről kellőleg gondoskodva van, az eltartás igen olcsó, mert havi 12—25 frtért tisztességes lakás ellátással kapható és az ifjúság erkölcsi romlására itten alkalom nem nyílik.

Különben mindennemű tudósítás és fölvilágosítás ez ügyben **Lippóczy Vilmos** Podolin város főbírája teljes készséggel szolgál. (327)

Ló és szarvasmarha eladás.

A folyó 1894. évi **augusztus hó 12-én** megtartandó országos lóvásáron a város törzsméneséből **7 darab** kislejtezt és számfeltti **anya-kanca;**

a folyó 1894. évi **augusztus hó 13-án** megtartandó marha vásáron pedig a gazdasági törzsgulyából **16 darab** kislejtezt és számfeltti **tehen** (közte 7 darab negyedfü üsző) fog árverésen eladatni.

Az árverés a ló-, illetve a marhavásártéren mindenkor reggel 9 órákor veendő kezdetét.

Az eladandó lovak és tehenek származását és korát kitüntető kimutatások a városgazdai hivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1894. július hó 19-én.

(309.) **A városi tanács.**

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házban VI., Váci-körút 57^a sz.

KÜHNE EDE

gazdasági gépgyár Mosonban. (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmúlhatatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

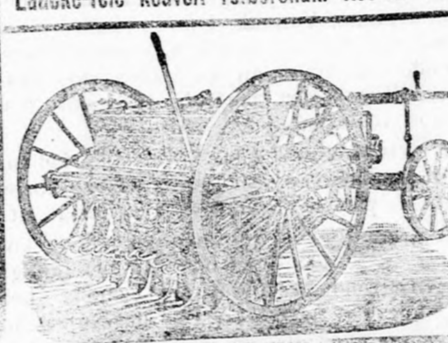
HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit leszállított árakon.

Hegyes, hullámos területre „**MOSONI DRILL**” legújabb, legegyszerűbb sorvetőt.

Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacke-féle szántóföldboronák 12-féle nagyságban.

Laacke-féle kedvelt rábaboronák. Rosák. Konkolyozók. Kitünő szelelt magtár-rosta (33 frt), meglepő

manőverképesség. VENTZKY-féle FÜLLESTÖK. Szacska-és répvágók stb.

Árjegyzékek bérmentve.

Főraktár:

BUDAPEST, 1894.

augusztus 1-től

saját ház

VI., Váci-körút 57.

(333.)

Friss töltésű természetes ásványvizek

u. m.:

Bártfai, Bikszádi, Bilini, Borszéki, Budai Csizi, Czigelkai, Emsi, Eger só v. Ferencz-forrás, Gieshübl, Gleichenbergi, Halli, Ivándai, Kissingi, Carlsbadi, Koritniczai, Krondorfi, Levico, (arsen viz.) Luhi Margit, Marienbadi, Mohai Agnes, Parádi, Preblau, Rohitschi Roncegnoi, (arsen viz.) Salvator, Selters, Szolyvai, Szulini, Szrebreniczai Guber-forrás, stb.

Forrástermények.

Parkani, Jódó, Franceszbadi ásvány-lápsó, Karlsbadi-só, Viktória-só, Tengeri-só, továbbá Vásártelki természetes moorföld folyton kapható.

Geréby Fülöpnél.

Máriaczei gyomor-cseppek

kiválóan előnyös hatású, felülmúlhatatlan s általánosan ismert házi- és népszerű a gyomor mindennemű betegségeiben.

A kolera veszély idejében minden ember értesülve a koleraóról, annak az elhárító eszközéről és a hozzá tartozó magyarázattal legyen ellátva; abból azt a meggyűvást meríti, hogy van mód a kolera ellen is és hogy egy bizonyos fokig mindenki egy egyszerű használattal önmagát a megbetegedéstől megvédi.

Vigyázni kell mindenképp a hiányzó emésztési változásra, székrekedésre és nevezetesen a bélhurtra. Az egészséges emésztést, rendez életmód mellett, kerülendő a nehézzé emészthető és más az emésztésre káros hatású élelmiszerek elvételét. Az egészséges emésztéshez az ismert **E. Brády-féle Máriaczei gyomor-cseppek**, melyek bátorító és erősítő hatást gyakorolnak a gyomorra, különösen elősegítik a Máriaczei gyomor-cseppek étvágyváltozásnál és a gyomor bajoknál bevált. És mint első segély hirtelen megbetegedéseknél elismert gyógyszer, minden családnál, mint házi szer, legjobbnak bizonyult. Kapható a gyógyszerüzletekben, üvegekben (Brády aláírásával kell ellátva lenni) használati utasítással együtt **40 és 70 kros** üvegekben.

Debreczenben: Mihailovits István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön; **Er-Mihalyfalván:** Mátray István; **Diószegen:** Vada y Ignác, Hadházon: Farkas Ödön, **Hosszú-Pályiban:** Sárossy Imre, — **Kabán:** Horváth S.

Kálmán gyógyszerész uraknál.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 „ „
Negyedévre . . . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közönségy a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) bármire küldendő.

Előfizethető helyben:
Főter 1828. sz. Lajos könyvtárában és a kiadóhivatalban (Főter 1828. sz. alatti).

Két percig!

— Az új földmívelésügyi miniszter programja.

(N—d.) Difficile est satyrum scribere ad új földmívelésügyi programbeszédéről, melyet Feltartott, választói előtt Satyrát képest a Juvenalis maró lugédes tej. Tessék olvasni ezt a aki erre nem tör ki hahotába — csepp érkeke nincs a mikomum menthetlenül a melakór sósülyedt. Kaczagunk, kaczagunk elolvasása után, — csakbogy czaj a keserűség tombolása, meropinnal megmérgeztettek göröcsógásához hasonlít.

Wekerle Sándor miniszter ősrégi tradíciókhoz híven tölt földmívelésügyi tárczát. Azt a mely úgy látszik, arra való, hogy mányank összekötéseket teremagnás kőrökben. A mágns befurakodik egy kis modern egyikük-másikuknak az az ötlek hogy ók a munka-sportját fogHasználni a hazának — érdek mulatság ez. A mágns tért tanulhaszon. Nosza, ott a tárcza. Azt mondják, hogy me főkép agrár állam vagyunk — a tárcza a legfontosabb. Teha ják oda a demokratsdit játs sok passziójának. Hát nem ez a dolog?

Gróf Festetich Andor enyival se különb szerencsétlen akik a földmívelési tárcza siettettk a végveszedelem felgény országot. A programbe amit most hallottunk tőle, sem lehet várni. Grófi programbe a mindenhez konyítás, semmibe felszineskedés, nagyképsűködtató műreke. Ha az arat szalmacséplést vinnének vég nekik most az 5 hazai got példát adott, bezzeg nagy insélebe az ország.

Bandérium, bankett, zász

A „DEBRECZEN” TÁR

Augusztusi napok
Irta: Id. Ábrányi Korn

A naptárcsainál rómaiak adtak a nyár legforróbb hónapjánapját nagy császárjukról a dőzelem idusának kvalifikálák. A tenelemben megfordított a jelenővészel, rabigával es szabadszkapcsolatban. Augusztus 29-iké 13-ikához pedig Világos emléke 368 év alatt sokat lehet felejtene kiheverni. Kevesebbet 45 év alatt annyi elő tanu jár-kél a szerzőközli. Az élőkre az augusztusi sokáig fognak égetőbben hatni, kik az 1849-iki augusztus napvetellenül nem éreztek. Tarkát fajóbbnál tájóbb emlékek roztog megderesedett hajszálaitak miallegyintű a mulandó-ág szele, larrül a sírok és hamvak renge melylyel azóta már benepesedteleik egykori háborgó tengerét megnyugvás tavának csöndes fel s csak merengünk a multakradt vándor a messzhagyott t előtt magunk is pihenőre ténér. E nagy idők napjából inténelmily is talan nem ép reminszc-ncia, melyek az énilyenkor elvonulnak.

Es az 1849. aug. 2-iki szercezi csata után, mely a magharcz felett az első Circumdedit

*A »P. N.«-ből.